Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

32 793 Preventief gezondheidsbeleid

Nr. 165

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 januari 2015

Hierbij informeer ik u over de stand van zaken met betrekking tot de verspreiding in het Caribisch deel van het Koninkrijk, inclusief de mogelijke aanpak en mogelijke betrokkenheid van Nederland daarbij. Dit conform uw verzoek daartoe bij brief d.d. 18 december jl.

Chikungunya is een ziekte veroorzaakt door een virus dat wordt overgedragen door muggen van het geslacht Aedes. Vooral de gelekoortsmug (Aedes aegypti) en de tijgermug (Aedes albopictus) spelen daarbij een belangrijke rol. Beide muggen leven in de nabijheid van menselijke nederzettingen en planten zich daar ook voort. Ze zijn lastig te bestrijden en ondanks kortdurende successen bij een intensieve aanpak worden (sub)tropische gebieden toch steeds weer ge(her)koloniseerd. Vooral de gelekoortsmug is ook in het Caribisch deel van het Koninkrijk in ruime mate verspreid.

Stand van zaken epidemie

Chikungunyakoorts is reeds vele decennia bekend uit Zuidoost Azië en Afrika waar met regelmaat epidemieën zijn beschreven. In Noord- en Zuid-Amerika was de ziekte behoudens incidentele importgevallen tot voor 2013 onbekend. In het najaar van 2013 werden de eerste patiënten gediagnosticeerd op St. Martin en sindsdien heeft de epidemie zich naar bijna alle landen binnen de (sub)tropische regio's van Noord- en Zuid Amerika alsmede de Caribische regio verspreid. In het najaar van 2013 en de winter van 2014 werd vooral Sint Maarten getroffen. In de zomer van 2014 was er een flinke epidemie op Sint Eustatius, en in mindere mate op Aruba. In het najaar en de winter van 2014/2015 heeft zich een forse epidemie op Curaçao voorgedaan welke momenteel zeer duidelijk aan het afnemen is. Bonaire lijkt tot dusverre redelijk gespaard gebleven hoewel ook daar patiënten zijn gemeld en Saba heeft alleen enkele importgevallen gemeld. Het algemene beeld is dat de epidemie momenteel duidelijk over zijn hoogtepunt heen is.

kst-32793-165
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

In verband met het intensieve personenverkeer vanuit de regio met het continentale deel van het Koninkrijk zijn er afgelopen maanden ook tientallen importgevallen vanuit de regio in Nederland gediagnosticeerd. Het risico voor lokale verspreiding in continentaal Nederland is gezien de afwezigheid van een geschikte vector (mug) afwezig.

Aanpak en betrokkenheid Nederland

Er is geen medische behandeling voor chikungunyakoorts, de therapie beperkt zich tot verlichting van de symptomen en het behandelen van eventuele complicaties. Lokaal wordt er vanuit de GGD'en ingezet op muggenbestrijding, maar zoals reeds eerder aangegeven is een effectieve aanpak duur en lastig op langere termijn vol te houden.
Vanuit het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is de regio ondersteund door het verzorgen van diagnostiek, die in eerste instantie lokaal niet mogelijk was. Aanvullend hierop heeft het RIVM op Curaçao en Sint Maarten een training verzorgd voor gebruik van een goede diagnostische techniek en heeft geadviseerd over apparatuur en reagentia. Ook is door het RIVM ondersteuning geboden voor registratie en melding aan de EU en de WHO om te voldoen aan onze internationale meldingsplicht en om het verloop van de epidemie goed in beeld te brengen. Tevens is er voor de BES eilanden een meldingsplicht voor Chikungunyakoorts ingevoerd.
Een entomoloog heeft vanuit het RIVM op Sint Maarten een training verzorgd over muggenbestrijding.

Vooruitzicht

Het is te verwachten dat deze ziekte zich in de toekomst met enige regelmaat in de regio zal manifesteren in de vorm van (kleinere) jaarlijkse epidemieën omdat niet alle bewoners in deze eerste epidemie zijn geïnfecteerd. Onderzoek naar een effectievere aanpak van de muggenbestrijding is zeker ook aangewezen, maar dit is een lastig en reeds lang bestaand probleem. De Wereld gezondheidsorganisatie speelt hierbij een belangrijke rol.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk